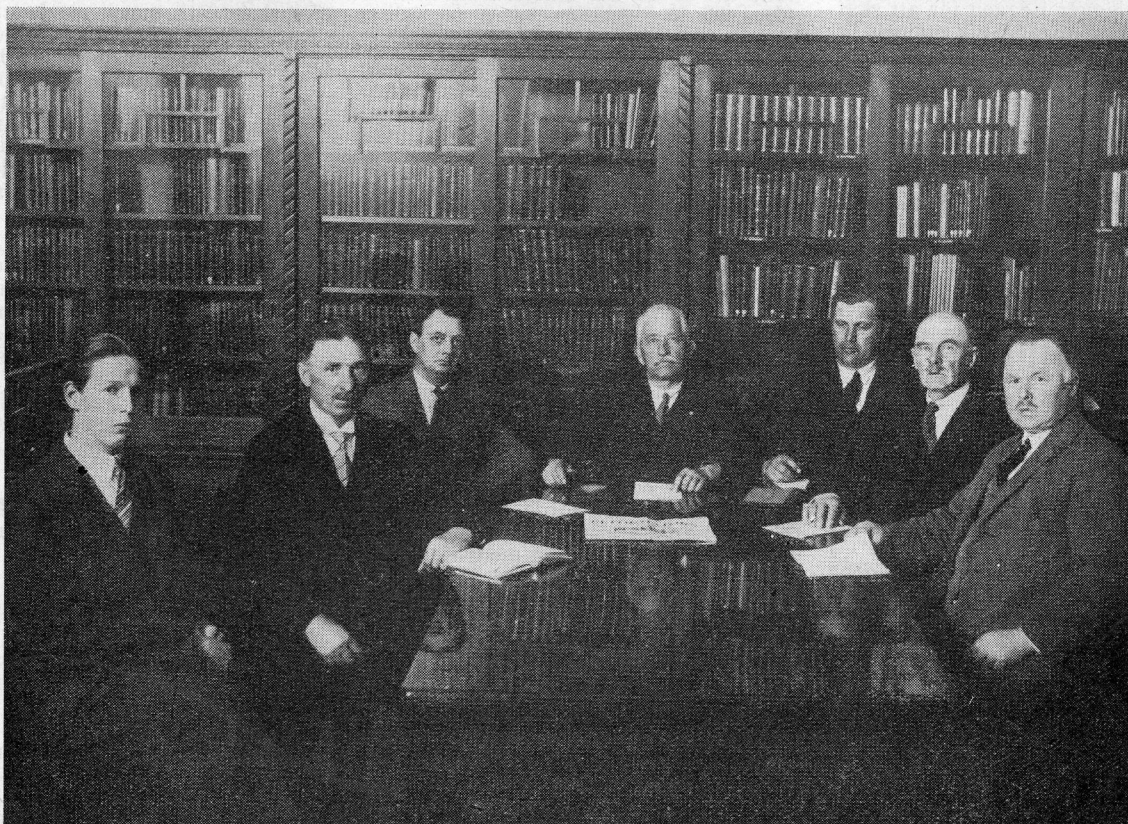

Sundsvallsgodtemplarnas bibliotek.

Styrelsen för Sundsvallsgodtemplarnas bibliotek.

Det är inte meningen att lämna någon historik över Sundsvallsgodtemplarnas studiecirkelbiblioteks utveckling genom de gångna tiderna. Det tillhör det förgångna. Studieverksamheten syftar till utvecklande och skapande av framåtande och högre lyftning. Men helt kunna vi icke förbigå det historiska. Därför här några rader till bilden.

Det var 1907 som studiecirkeln bildades. Något tidigare hade framlidne br. Petrus Andersson fått dåvarande ordens-

studieledarens fullmakt att tillvarataga »studieintresset» hos stadens godtemplare. Om vi ej äro fel underrättade, så var det folkskoll. August Björklund som blev cirkelns förste ledare. Denne efterträddes av br A. E. Waagsböe. Den som på ett mycket verksamt sätt medverkade till studieverksamhetens framgång och biblioteksrelsens utveckling, var br Sten Söderberg. Denne innehade befattningen som studieledare under en längre period.

Särskilt första tiden bedrevs ett »verkligt» studiecirkelarbeta. Sålunda studerade man alkoholfrågan, nykterhetsrörelsens historia, godtemplarordens organisation, skönlitteratur, filosofi (med Ture Nerman som ledare), o. s. v. Under de senare åren har man lagt vinning om att utveckla biblioteksverksamheten. Sedan Godtemplarordens studieförbund tillkommit har trenne föreläsningkurser anordnats. Dessa ha vardera omfattat sex föreläsningar i skönlitteratur samt hållits

Boktryckeri Aktiebolaget i Sundsvall
Norrlands största tryckeri.

Utför alla slags trycksaker fort, väl och billigt. Telefoner: 3097, 2497.

av rektor Justus Elgeskog och d:r Giovanni Lindeberg. I samarbete med Medelpads distriktloge anordnades för ett par år sedan en kurs i sång och musik, med rektor Dahlgren som föreläsare. Dessutom har cirklar funnits i esperanto (med br C. W. Sjögren som ledare), skönlitteratur, etc.

Logerna lät för några år sedan uppföra en biblioteksinredning i förrummet till ordenslokalen. Med de ständigt växande bokinköpen blev utrymmet för litet, varför byggnadsbolaget förra året ställde ett av kommittérummen till bibliotekets förfogande, där en verkligt förstklassig biblioteksinredning inmonterades.

Vi hoppas, att logernas medlemmar skola värdesätta de strävanden biblioteksstyrelsen lägger i dagen för att skaffa medlemmarna tillgång till gedigen litteratur. Såväl logerna som byggnadsbolaget ha på ett erkännansvärt sätt givit sitt stöd åt bildningsverksamheten.

Till distriktets loger!

Renskrivningsarbeten emottagas.

Snabbt o. Förstklassigt utförande.

Renskrivningsbyrå.

(A. Almberg).

Storgatan 12. Tel. 1009.

Klipp ur annonsen.

VI TRÄFFAS
EFTER MÖTET på
C A F È
CECIL

Där är kaffet gott.

I. O. G. T:s studieverksamhet 1931—32.

»Hemma i vår loge» har vi kanske inte så stor erfarenhet av det folkbildningsarbete Ordnen utför. Ett något undanstucket bibliotek — bibliotekarien glömmes oftast bort att öppna dörrarna till »vetandets brunn» —, en liten cirkel, som någon gång får tillfälle att samlas då lokalen »är ledig», en föreläsning i något aktuellt ämne, åhörd av ett tio- eller tjugotal intresserade medlemmar — se där vad vi »hemma i vår loge» bli i tillfälle att se av det studiearbete som utföres.

Men av alla dessa små enskildheter blir dock något stort, när det sammanföres. »Många bäckar små gör en stor å». Ett belägg därpå ger oss senaste statistiken från Ordens studieledning. Och för att våra läsare skall få en riktig uppfattning av Ordens studiearbete, skall vi här göra några utdrag ur rapporten över verksamheten. Det bör vara särskilt hälsosamt för dem, som mena att vår studieverksamhet inte har någon betydelse för vår Ordens allmänna arbete. Visserligen kan detta inte bevisas med siffror, men bakom siffrorna ligger det verkliga arbetet...

Ett jämförligt arbetsår har denna gren av Godtemplarordens verksamhet aldrig haft.

De statsunderstödda biblioteken ha ökats med 49 och äro nu 1,580. Av G. t.-ordens 2,000 loger torde således endast 200—300 arbeta utan eget bibliotek. Bokbandens antal har växt med 33,000, till 571,919, och boklånens med inte mindre än 128,000 till 650,247 (de senaste 20 åren ha endast undantagsvis kommit så högt i ökning som 30,000—40,000 boklån, endast 1921—1922 100,000). Låntagarnas antal har vuxit med bortåt 13,000, till 87,158. Bokinköppsumman har ökats med 50 proc., till 172,045 kr., men så var den på grund av de senaste årens omläggning av statsanslag och statistik under det normala båda de föregående åren. Bibliotekens övriga utgifter belöpte sig till 50,000 kr. De allra flesta biblioteken äro landsbygdsbibliotek. Endast 60 bibliotek räkna mer än 1,000 band. 113

bibliotek komma upp till över 1,000 band. 113 bibliotek komma upp till över 1,000 boklån, 3 till över 10,000.

Studieverksamheten

har ännu större framgångar att uppvisa. Cirkelnas antal har ökat med bortåt 30 proc., till 1,291 med 16,680 medl. Mötenas antal ha ökat med 40 proc.

Följande ämnen ha varit föremål för cirkelnas studier: skönlitteratur och litteraturhistoria (100 cirklar), medborgarkunskap (94), musik (81), sång (76), matematik (78), svenska språket (77), engelska (69), esperanto (61), bokföring (55), nationalekonomi (54), föreningskunskap, alkoholfrågan, kvinnligt handarbete (i förening med litteraturläsning), talare- och mötesdeltagareutbildning, tyska språket, geografi, historia, dramatik, hembygdkunskap och fredsfrågan.

Musik- och sångcirkeln

ha under året ökat med i det närmaste 50 proc. Största antalet finns i Dalarna (22), Värmland (19), Uppland (12) och Skånes östra (10). Särskilda musikstudieledare finnas i Värmlands- Upplands och Skara-Ålvsborgs distrikt. I Uppland äro musikcirkeln sammanslutna till ett särskilt förbund med två musikdirektörer fast anställda som lärare.

Föreläsningverksamheten

har att uppvisa 41 kurser med 248 föreläsningar. Medeltalet kursdeltagare har varit 70.

Fredsfrågan.

Fem föreläsningkurser ha hållits i fredsfrågan om 3—6 föreläsningar i samband med studiearbetet. Anslag har beviljats till 3 studiecirklar i ämnet för litteraturinköp.

Ger inte dessa siffror en helt annan bild av vår Ordens folkbildningsverksamhet än vad vi annars äro vana att se från — hemmahorisonten? Dessa här lämnade uppgifter böra kunna skapa nödig respekt för denna oftast ringaktade gren av vår Ordens arbete.

J. N.

Till Studiecirkeln och Ordenssynkon.

MIN BOKBINDERIAVDELNING

åter i full gång. Låt mig taga hand om Edra böckers inbindning. Billiga priser.

A. AHLKVIST BOKBINDERI & KARTONGFABRIK

(Nya Samhällets hus).

Telefon 1948.

Telefon 2148.

D. I. U. "kursar".

Fridolf Persson — vår uppskattade D. I. U. — hade till den 2 oktober »inkallat» distriktets intendent och K. I. U. till en kurs eller konferens i Sundsvall. Visserligen var inte mera än ett 25-tal ungdomsloger representerade, men många andra intresserade ordensmedlemmar hade infunnit sig, varför kursen även ur publiksynpunkt kan anses vara lyckad. Att kursen blev synnerligen instruktiv kunna ju alla omvitna, som deltog i densamma. Det var med verkligt intresse man följde Ö. I. U. och de andra storheterna i deras förkunnelser. Men så hade Ö. I. U. åtskilligt nytt att bjuda på. Detta rörde huvudsakligen de nya organisationerna: ungdomslagen och scoutkåreerna.

Scoutarbetet synes alltid vara ett brännbart ämne. Så ock nu. Motståndet mot scoutarbetet var dock inte så stort som det annars brukar vara. Ö. I. U., som tidigare varit motståndare till scouting, hade funnit att detta ungdomsarbete var nödvändigt. Här gällde det närmast: skall vi taga vara på ungdomen genom att få dem med i scouting eller skall andra organisationer få ta hand om de unga. Det hade för Ö. I. U. varit den avgörande punkten i hans ställningstagande.

Beträffande ungdomslagen (varom föreskrifter snart kommer att utsändas) kommer troligen följande bestämmelser att gälla:

för att få bli medlem i ungdomslag fordras fyllda 12 år,

att inträde kan vinnas av ungdomslagsmedlem,

att inträde kan vinnas av barn som icke tillhöra ungdomsloge,

att, där ungdomsloge finnes, verkställande kommittén bör vara gemensam för ungdomsloge och ungdomslag.

Arbets sättet kan vara av två olika slag:

a) som en vanlig förening, med styrelse, materialförvaltare och ungdomsledare (med samma ställning som intendent);

b) mera ritualbetonat arbete, i anslutning till grundlogernas arbetssätt.

Arbetsuppgifterna för ungdomslagen kan vara mycket omfattande. Praktiska och teoretiska kunskaper, språk, sång och musik, vissa scoutinguppgifter, såsom sjukvård, vandringar etc., idrott, goss- och flickslöjd o. s. v. Givetvis

måste ungdomslagen, liksom scoutkåreerna, behandla nykterhetsfrågan i lektioner och föreläsningar vid åtminstone ett möte i månaden. Undervisning bör även lämnas om godtemplarorden och dess organisation.

Ungdomslogerna, ungdomslagen och scoutkårer icke böra komma till stånd ma samkväm och möten.

Framhållas bör att ungdomslag och scoutkårer icke böra komma till stånd annat än då förhållandena så motivera.

Vänta inte till dess reglerna komma Eder tillhanda, utan sätt igång arbetet genast, uppmanade Ö. I. U., och vi hoppas att den maningen icke skall förklina ohörd.

kunskap ger större möjligheter

Det gäller i vår tid att vara så kvalificerad som möjligt i kampen för tillvaron. Utnyttja därför lediga stunder för studier. Den ekonomiskt intresserade får en god handledning genom vår nya kurs i nationalekonomi utarbetad av professor Gunnar Westin-Silfverstolpe. Ett ämne, som lämpar sig alldeles särskilt för studiecirkel. Alla upplysningar genom

kooperativa

studieavdelningen
Saltsjöbaden

Ö. I. U. höll vidare en föreläsning om arbetet i ungdomslogerna och kom då huvudsakligen att behandla frågan om programmen. Dessa skola »besitta» följande egenskaper:

a) programmen skola vara sådana att de skapa intresse,

b) att de tillfredsställa behovet av de ungas nöjen,

c) att de medföra ökade kunskaper, och

d) att programmen skola vara föstrande.

D. I. U. talade sedan om rapporteringen och br Frej Emil Larsson om ungdomscirkel och ungdomsbibliotek.

ORGLAR

Fabrikat
NYSTRÖM
Karlstad

vilken fabrik nu öppnat
filial i Sundsvall.

Representant inom I. O. G. T.

Pianisten Ekenberg

I. O. G. T-bladets redaktion.

Födelsedagar.

60 år fyllde den 16 sept. br Joh. Persson, medl. av logen Rätt och Sanning, Sundsvall.

50 år fyllde den 9 sept. br Edv. Frånberg, tidigare i Sundsvall, nu bosatt i Stockholm.

FÖR BIBLIOTEKEN.

Från Oscar Eklunds förlag, Stockholm, kan följande materiel rekv.: statistikjournal, förvärvskatalog, lånejournal, bokkort, lånepåsar, bokfickor, datumkort, katalogkort, ledkort, kassabok för studiecirkelbibliotek, biblioteksskyltar, löpsedlar m. m.

Biblioteksskyltarna äro i två färger och kosta endast 20 öre st.

Löpsedlarna för bibl.-propaganda pr 100 st. 1: 25.

Gynna vårt eget förlag!

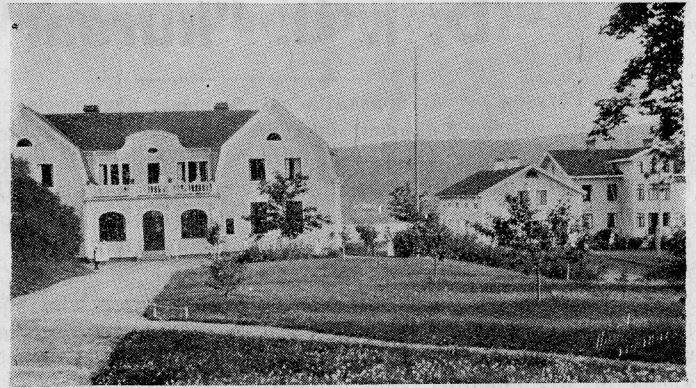
Efter de olika föreläsningarna följde diskussion.

Senare på dagen hade ungdomslogen Vårt hopp inbjudit kursdeltagarna till sitt möte, varvid Ö. I. U. höll föredrag. Här blev det en lång rad av medverkande, som överlag gjorde det bra. Ungdomslogens folkviselag och scoutkåren debuterade inför en större församling.

Icke utan stolthet kunde D. I. U. vid mötets slut taga till orda för att tacka alla dem som medverkat till att kursen blev så givande, som nu fallet var. Det var en lyckad dag. Må alla de som deltog i kursen i handling omsätta de många lärdomar och rön som lämnades. Då skall ungdomsverksamheten i vårt distrikt gå en framgångens tid till mötes.

Medelpads Folkhögskola.

År 1868 på hösten startade de tre första folkhögskolorna i vårt land. Knappt mer än ett år senare fördes frågan om en folkhögskola i Medelpad fram till diskussion. I Sundsvall fanns den tiden en tidning, som hette Nya Norrländska Correspondenten, föregångare till Sundsvalls Tidning. Med nyåret 1870 fick denna tidning en ny redaktör vid namn J. H. Struve. Han kom närmast från Kristianstad, och där hade han gjort bekantskap med en av de tre nämnda folkhögskolorna, den i Önnestad. Han hade starkt gripits av folkhögskolans idé, den som Grundtvig uttryckt i upptakten till en av sina folkhögskolesånger:

Vad solsken är för den svarta mull,
är sann upplysning för stoftets frände.

I sin tidning förde Struve en försiktig men energisk kampanj för en folkhögskola i Medelpad. Och han vann snart gehör. Efter något år fick han en betydande medkämpe i d:r Olof Wikström, lärare vid Sundsvalls läroverk och en tid riksdagsman. Omkring nyåret 1873 hölls runt om i Medelpads bygder folkmöten för överläggning om folkhögskolesaken, och den 19 mars samlades ombud från Medelpads socknar i Sundsvall och beslöt upprättandet av en folkhögskola. Den 10 november samma år satte skolan

i gång. Nästa år fyller den alltså 60 år, och den är den äldsta ungdomsskolan i Norrland. I många år förde den en kringvandrande tillvaro, flyttande mellan olika socknar i Medelpad och Ångermanland, tills den år 1899 fick ett eget hem i Ålsta by i Torps socken. Där har den det vackraste läge en skola kan önska i Ljungans ståtliga och rika men ändock leende dalgång. Tack vare landstingets stöd ha de första trånga och enkla lokalerna kunnat utökas, och skolan är nu väl rustad i fråga om lokaler och materiell.

Två kurser pågå varje år vid skolan: en vinterkurs på 6 månader för män och kvinnor, en sommarkurs på 4 månader för enbart kvinnor. Den senare har en starkare praktisk inriktning än vinterkursen, i det att både slöjd och skolköksarbete samt dessutom skötsel av skolkökens trädgård ingå i programmet. Under vintern ha flickorna visserligen slöjd men inte skolkök, den teoretiska undervisningen överväger då kraftigt även för flickorna. Folkhögskolorna sätta ju som sin uppgift att meddela vuxen ungdom allmänt och medborgerligt bildande undervisning, inte att utbilda för ett visst yrke. Människor och medborgare äro vi alla och det är de uppgifter vi ha som sådana som folkhögskolan vill lära ung-

domen att bättre förstå och värdera och att därför på ett bättre sätt kunna fylla.

Att skapligt kunna använda sitt modersmål i tal och skrift, det bör en svensk medborgare kunna, att reda sig med enkla räkneuppgifter i det dagliga livet likaså, därför ingå svenska språket och matematik med stort timantal i skolans undervisning. Sådana praktiskt inriktade ämnen som bokföring och ritning finnes också med. Men en medborgare i det svenska demokratiska samhället bör också veta något om sitt land och sitt folk, om hur samhället är organiserat och vilka rättigheter och skyldigheter han själv har gentemot det. Därför lägger folkhögskolan stor vikt vid de rent medborgerliga ämnena, och dit kunna vi räkna geografi och historia, stats- och kommunalkunskap samt också nationalekonomi. Det sista ämnet sysslar ju med den ekonomiska sidan av samhällslivet, och alla ha vi erfarenhet av hur viktig den sidan är — inte minst i dessa bistra tider. Naturvetenskaperna bilda så en annan grupp av ämnen, som dock på samtliga punkter ha nära anslutning till de föregående.

Folkhögskolans elever äro vuxna och de komma av egen drift till skolan. Däri ligger skolans både karaktär och styrka. Det blir snart ett förtroendefullt samarbete mellan lärare och lärjungar. Man

ÅLSTA FOLKHÖGSKOLA

Vinterkurs för män och kvinnor. 1 NOV.—slutet av april. Första och andra årskurs.

Allmänt och medborgerligt bildande undervisning. Hjälps med självstudier; god förberedelse för deltagande i studiecirkelarbeta. - Obemedlade och mindre bemedlade elever erhålla betydliga stipendier, några även befrielse från skolavgiften. **Sommarkurs** för unga kvinnor Maj—Augusti. Även praktiskt arbete i slöjd och kök. Prospekt gratis från skolans rektor, adr. **Fränsta**, tel. 33.

Distriktlogens programarkiv.

Språkkurs i engelska. Distriktlogen har inköpt en Linguaphonekurs, en serie språkskivor jämte läroböcker, som utlånas till cirklar i engelska språket. Låneavgiften är överkomlig.

Skioptikonserien »Medelpadsgodtemplare i helg och söcken», 36 plåtar, därav en del i färgteckning, utlånas mot en avgift av 2:50 plus frakt.

Baloptikonbilder: Medelpad, 30 bilder; Härjedalen, 38 bilder; Jämtland, 53 bilder; Ångermanland, 45 bilder; Hälsingland, 45 bilder.

Å varje kort finnes kortfattade uppgifter för bilderna i fråga.

Låneavgiften är 50 öre per serie.

Lån kan ske genom hänvändelse till D. S.-exp. (samma lokal som Nordéns Varuhus, Västra Esplanadgatan 10). Tel. 1060.

Låneavgiften erlägges vid lånet.

arbetar inte för betyg och examen, man studerar av behov och intresse. Populära föredrag omväxla med vanliga lektioner och med elevernas eget studiearbete. Allt mera har Ålsta folkhögskola slagit in på den bogen att lämna stort utrymme åt elevernas eget studiearbete i ämnen som de själva valt efter eget intresse. I detta arbete lämna lärarna råd och handledning, dels individuellt och dels åt små studiegrupper. Just genom dessa övningar blir också folkhögskoletiden en god träning för sådant arbete som bedrivs i studiecirkelarna, och skolan ser det som en viktig uppgift att på detta sätt göra sin insats i det fria folkbildningsarbetet.

Det är en glädje att kunna vittna om att den medelpadiska ungdomen som kommer till folkhögskolan i stort sett är en vaken ungdom, vars ansvarskänsla och arbetslust det är lätt att väcka. Därför blir också folkhögskoletiden för de flesta en rikt givande tid, och det sällskapliga umgänget gör den dessutom till en glad tid.

Tillströmningen till Ålstaskolan har under de senare åren varit i ständig ökning, och i fjolårets vinterkurs kunde inte på långt när alla som önskade deltaga få komma med. Den som vill vara med bör därför tänka på saken i god tid.

Ali Nordgren.

UNGDOM.

»— i vår tid sker så oändligt mycket i samhällslivet —»

Nutidsungdomen beskylls ofta för att vara ledlös och utan egen initiativ förmåga. Bristande förmåga att skapa. Bristande förmåga i slutlig logik. Är då detta sanning? Och vad beror det på?

De äldre stå själva frågande inför de våldsamma exponeringarna av nutida eruptiva utbrott å vitt skilda områden. De äldre äro dock meriterade i kampen mot depressionen, genom den längre tid de levat. De hava större möjligheter att med erfarenhetens försiktiga steg lotsa sig själva genom svårigheterna. Mången gång hjälper icke heller dessa egenskaper. Konkurrensen att komma fram och upp är järnhård och obeveklig.

Hur skall då de unga finna möjligheter att nå en ställning i livet, som ger bröd åt dem.

Ni sparar pengar

om Ni köper i

Arbetarboden

Sjögatan 5, nere vid hamn.

Vilka vägar skall ungdomen söka sina utkomster på i nutida järnår? Specialisering? Konkurrensen genomdriver självfallet att den som numera vill komma någonstans måste kunna sina saker. Verkligen kunna det yrke han giver sig in på. I detta ligger specialiseringen. Det räcker icke ändå med bara detta. Många verkligt duktiga och branchkännande män och kvinnor gå utan arbete. Depressionen driver till indragningsstat. Därför bliva också de få återstående lediga arbetsplatserna som dyrbara pris att eröva för den skickligaste. Vet ni vad detta innebär att vara »skicklig» i sitt arbete. Naturligtvis att kunna branchen på sina fem fingrar. Men icke nog med detta, man måste kunna »skapa» något av sin branschkönnedom. Man måste lära sig älska arbetet för dess egen skull.

Bemärk detta: det naturliga urvalet kommer alltid att finnas som det nu är: skapande och framåtdrivande individer — och de tjänande, som även de äro berättigade. Där ligger den riktiga grunden till konkurrensen. Fältet är fritt. Ni startar alltid i den senare gruppen och det står er öppet att själv gå vidare —. »Vill» ni något i livet så handla mens tider är. Inställ er med liv och lust på att göra ett resultat. Inom eller utom er. Bemärk att chanserna äro slumpartade företeelser, som icke äro att sitta och vänta på. Sök upp dem, det är bättre. Minns ni: en flygande fågel hittar alltid ett korn men en sittande — intet.

Skolor finns det massor av. Och även arbetsförmedlingar för dem som gått ur skolorna. Dessa arbetsförmedlingar äro just nu värdelösa, stort sett. Ingenting att förlita sig på. Utan ni måste lägga bort att vara den matade ungen i boet. Vakna till och förmärk att ni har muskler och vilja att uppöva till ändamålsenlighet och koncentration. Förtvivla icke för att det är svårt om arbete. Bulta på alla motståndets väggar som kommer i er väg, bulta till dess ni finner en svaghet i väggen. Lär er vad denna svaghet fordrar för att brytas och vinn sedan en liten eller stor seger. Ni måste igenom — måste igenom.

Hopkins, amerikanaren, reklammannen, säger det att han fort kom underfund med att på en kontorsstol kunde han icke tjäna några pengar. Där var han noga räknat blott en nödvändig utgift för sin firma. Men om han sysslade med effektivt försäljningsarbete för samma firma — då drog han pengar till sin uppdragsgivare. Han själv fick därigenom möjligheter till bättre livsstandard, genom bättre lön för sitt arbete. Detta är enkelt och riktigt. Man märker, att det är framsprunget ur en självständig och kallt beräknande hjärna. En projekterande och skapande vilja. Samma lag är öppen för oss alla.

Var icke rädd för umbäranden och sår under striden. Var icke rädd att få revor i edra (av föräldrarna köpta) fina kläder. Var icke rädd att benan kan ruftas till av den svett som förtvivlans energi tvingar eder kropp till. Lagg alla dessa baby-instinkter på hyllan och hugg i. Kapitulera icke för argument som vill hindra er. Men krama lärdom ur dem — och fortsätt. Ni kommer att begå många misstag, det är allom givet, men genom detta så kommer ni nu också att lära fortare.

Ni skall aldrig tro något så dumt, som att ni genom »åtta timmars arbetsdag och 16 timmars ledighet» skall hinna skapa er en verklig ställning i livet. Ifall ni syftar att komma fram i solljuset. Bemärk att det står alla fritt detta. Skall ni någonsin uppåt, så använd gärna alla dygnets tjugofyra timmar. Desto ljuvare smakar vilan en gång.

Jag vet att alltid någon av eder just nu börjar att se sig om efter något att vara »energisk» på. Den känslan är värdelös. Slå er ned i stället och tänk. Tänk över — för och emot. Tänk i flera veckor, om det behöves. Planera enkelt och raklinjigt till att börja med, och — sätt sedan fart på det hela. Stoppa icke upp. Huvudsaken är att ni vid starten är säkra på hur ni skall nå målet — efter vilka linjer ni skall nå det.

Och till sist: det är ni själv som skall skapa ert öde. Andra människor kunna icke göra det. Den som bryter sig egen väg får många avundsmän och belackare. Bry er icke om dem. Det är er egen sak det gäller. Kom ihåg det.

T. E.

Gynna våra annonser!

SIGFR. BORGSTRÖM.

Redaktör för Reformatorn.

Några rader om Reformatorn, beordrar min kollega i I. O. G. T.-Bladet.

— Hjärtans gärna, bara ingen tycker att ämnet är väl uttjat. För min del växer jag mer och mer fast i den uppfattningen att vi — inklusive undertecknad — pratat alldeles för mycket om och för ordensorganet, och gjort alldeles för litet. Handling är dock bättre än ord.

Emellertid får br Nordén ha risken av att jag pratar. Det blir emellertid inte om »min sjuka mor», ty Reformatorn är ingen sjuk mor längre. Tillfrisknandet har skett snabbt och med en styrka som säkert skall visa framtidsduglighet. Stödfonden var ett förlösande påfund. Detta satte med ens alla i arbete som ville arbeta. Fjolåret gav bara början. Anledning finnes att tro, att den goda början inte var ett tillfälligt uppflymmande, även om det inte bör förgätas, att den heliga eld vi kunna tända måste av och till få näring för att ej slockna.

— Vad är Reformatorn?

— Besynnerlig fråga av en redaktör för bladet. Här skall han få höra sanningen: Reformatorn är Sveriges torraste tidning...

— Kanske det. Den arbetar på landets torrläggning. Men är den så torr? Varför är det då ett faktum att alla godtemplare som varit med några år och börjat hålla Reformatorn inte kan sluta.

— ???

— Jo, ty så fort de sluta, så klippa de av — förlåt uttrycket — den navelsträng, varmed deras godtemplarliv är fastknutet med godtemplarordens mäktiga kropp och varigenom de själva bli delaktiga av det blod som pulserar i Ordens olika lemmar. Vet du, läsare, varför det finns loger och kretsar, ja, hela distrikt, där arbetet går som ett flaxande fyrverkeri? Än är det opp, än är det ned. Och i båda fallen till ytlighet. Man saknar den stabilitet som kommer när man riktigt vuxit fast med Orden. Och det fastväxandet sker bäst via Reformatorn.

Jag träffade i somras en nyvorden kretstemplar i ett av våra större godtemplarsamhällen. Vi kom att tala om stundande »begivenheter». Det visade sig, att denne K. T. bl. a. inte visste om att ett storlogemöte stundade, inte visste när eller var det skulle hållas och inte hade en aning om de frågor som skulle komma före och vilka någon vecka tidigare refererats i Ref. Jag undrade hur den mannen kunde leda en hel kretsloge. Svaret har jag fått som ett brev på posten. Han har *inte* kunnat leda kretsen. Redan efter några månader har han genom *sin fullständiga okunnighet om vad som rör sig inom det nuvarande godtemplarlivet* gjort sig fullständigt omöjlig, och en stark opposition mot honom har uppstått inom kretsens loger, vilka till större delen äro livskraftiga och vakna.

Å andra sidan känner jag en hel distriktloge, som på några få år ryckt upp i främsta ledet av distriktet. Där råder f. n. ett synnerligen sjudande godtemplarliv. Medlemmarna äro aktiva, följa med, påverkas och påverka.

— Är det Reformatorns förtjänst?

— Det vågar jag inte påstå. Men jag vet att Ref. nog gjort sitt till och numera gör det i än högre grad, därför att ordensorganet finnes i praktiskt taget varannan godtemplarfamilj. Det är ett stycke till »idealet». Men inom åsyftade distrikt är man på god väg dit också — Ref. till *varje g.-t.-hem* — därför att man inte kunnat undgå att observera den befruktande växelverkan som råder mellan medlemmen och logen—Orden genom Reformatorn.

— Vilken högfärdig självuppskattning redaktören gör av sitt verk!

— Jag har inte talat om *det* utan om något som är ett verk av nära 15,000 samverkande krafter. En tidning är ingenting utan en intresserad och stödjande läsekrets.

Reformatorn är inget självändamål. När jag talar dess sak är det inte för tidningens skull utan för Ordens.

Ingen känner bättre ordensorganets alla brister, fel och svagheter än den som nära 13 år sökt göra det bästa möjliga av det minsta möjliga.

— Varför så blygsamma ord? Reformatorn är ju Storlogens organ.

— Ja, formellt. Men storlogen har under nära ett halvt sekel icke gjort mycket för att göra ordensorganet till det verksamma arbetsverktyg det kunde vara och måste bli. Reformatorn har alltid varit mer eller mindre ett självhushåll, vars existens visserligen varit tryggad av storlogen men knappast underhållen. Den har levat därför att en liten grupp godtemplare — i alla år c:a 10-delen av hela vår medlemskår — av eget intresse tillskjutit c:a 2/3 av det behövliga rörelsekapitalet i form av prenumerationsmedel och ett antal affärsmän — de flesta utanför Orden — bidragit med återstående tredjedel. Men 90 procent av Ordens medlemmar ha inte mer än tillfälligtvis ägnat något intresse åt Ordensorganet.

— Varför skulle de det?

— Naturligtvis är det en bra sak, om tidningen bär sig själv. Men detta får inte överlämnas åt slumpan. Därtill är *ett organ* en alldeles för betydande del av Ordens hela verksamhet.

Varför överlåta vi annars inte samtliga andra verksamhetsgrenar åt samma slump? Varför »tvingas» varje medlem att regelbundet betala avgifter? Varför företages inte i stället »skramling» varje gång logen behöver göra en utgift? Var och en vet svaret. Större delen av vår verksamhet, särskilt den centrala, bekostas vi alla lika genom våra avgifter. Det vore orimligt om t. ex. missioneringen vore helt beroende av om det funnes tillräckligt många frivilliga som ville bekosta den.

Men det som är orimligt i alla andra sammanhang, det göra vi till det normala för det arbetsorgan som borde och kunde vara det förnämsta verktyget för vår inre missionering, för den medlemsvård vi alltid högaktingsfullt tala om.

— Hur kan då redaktören begära...

— Jag begär inget. Jag är glad, bara, åt allt som rör sig. Rör sig *framåt!* Och framåt rör det sig, när allt fler medlemmar vakna till godtemplarmedvetande, till ansvarskänsla och samhörighetsglädje. Det är dock de som inneha de största resurserna. Storlogen skulle i allra lyckligaste fall kunna anslå 10—12,000 kr. till ordensorganet. Men majoriteten av våra 115,000 medlemmar skulle anslå ledigt två kr. pr medlem och år — värdet av en cigarretter var tionde dag! — och det gäve oss över 200,000 samtidigt dessa finge Ref. i gengäld. *Det är mängden det kommer an på inom vår Orden.* Värdet av två cigarretter pr dag och medl. blir — samlat — över 2 1/2 miljon kronor. I. O. G. T. är en slösaktig mångmiljonär, som har ytterst svårt att hushålla med sina medel.

Orden är en rik slösare! Hur fattigt ger inte ordensorganet uttryck åt denne slösares liv och leverne. I 2,000 loger, 1,200 ungdomsloger, 1,200 studiecirklar, 1,200 ordenshus, 500 gymnastik-, idrotts-, amatör- och andra sammanslutningar, 280 kretsloger och 31 distrikt, på 100,000 enskilda och tusentals offentliga möten tar sig orden lika många, levande uttryck. Hur myllrar det inte av arbete och arbetare! Men vad se vi därav i vårt huvudorgan? Det blir inte mycket på 8 sidor i veckan och med resurser som begränsats av enskilt intresse hos en tiondedel av våra medlemmar. Vilket oändligt stort arbetsfält ha vi inte här — särskilt vi *samtliga medlemmar* som äro de enda, vilka ha maktmedlen och resurserna i vår hand. *Ha vi viljan?*

Sigfr. Borgström.

Teaterspelare!

Ni vill spela trevliga, sevärd pjäser, ni vill ha mycket att välja på, ni värderar ett reellt bemötande och rabatt om ni köper rollhäftet åt alla spelande. Ni behöver böcker för deklamation, sång, växelpoem, växelsång, samt landsmål och stycken med humor att skratta åt, allt finns i rikt urval hos undertecknad. Av sketcher finns minst ett tjugotal. Som nyhet har utkommit 1932 års *sketch- och underhållningsbok* à 1 krona.

Katalog gratis och franko. Nyheter utkomma alltjämt. Adressera:

TEATERFÖRLAGET, Borlänge.

Ett bokverk om Edv. Wavrinsky.

Om Edv. Wavrinskys betydelse för Godtemplarordens utveckling och dess anknytning till de stora sociala rörelserna i tiden torde här vara onödigt erinra. I den väldiga kulturkamp, som de stora svenska folkrörelserna, nykterhets-, freds-, arbetar- och folkbildningsrörelserna, förde under decennierna före världskriget, var han obestriddligen en av de främste. Det är därför ingen dag för tidigt att ett äreminne reses över hans person och livsverk.

Liksom om alla stridsmän och föregångsmän har det även stått strid om Edv. Wavrinsky. Den långvariga och många gånger hänsynslösa striden mellan honom och de s. k. johaniterna, mellan religiös tolerans och intolerans, mellan social framsynthet och konservativ fördomsfullhet, hör till de intressantaste kapitlen i Godtemplarordens historia i Sverige, i synnerhet som den till tiden sammanföll med sammanslutningen mellan de båda ordensgrenarna och omedelbart därpå blev den väsentligaste anledningen till att ett antal loger bröto sig ur I. O. G. T. och bildade National Good Templar-Orden (N. G. T. O.).

För första gången få vi här en av en utanför striden stående gjort skildring, byggd på ett ingående studium av såväl Wavrinskys egen stora brevsamling, anteckningar och dokument som av brev, tillhörande andra parten, samt på uttalanden och artiklar i en mängd olika tidsningar.

Den nu föreliggande boken är ett digtverk, över 500 sidor stort, inklusive illustrationer på konsttryckspapper. Den innehåller 134 illustrationer, de biografiska uppgifterna omfatta icke mindre än 351 namn. Boken avslutas med Wavrinskys egna minnesanteckningar.

Denna bok, Edv. Wavrinsky contra Johaniterna, bör finnas i varje bibliotek. Författare är Alfred Kämpe, och förlag Eklunds.

Södra Norrlands diktare.

Den kände föreläsaren, läroverksadjunkten Giovanni Lindeberg, har från Lindblads förlag utgivit en antologi av dikter på vers och prosa, vari skildringarna på ett eller annat sätt beröra de landskap som boks titeln anger.

Boken inledes med en översikt över de olika författarna, vars skaldskap belyses med en eller ett par dikter för varje författare. Först kommer Hälsingland — utgivaren följer Nathan Söderblom i hans mening att Norrland i egentlig mening först nås med Hälsingland, »där floden möter». Detta landskap företrädes av Edvard Fredin med en dikt Sommarafton, med motiv från Järvsö, Nathan Söderblom, Mathilda Roos, Johan August Törnblom och Astrid Forsberg.

Så kommer turen till Medelpad. D:r Lindeberg »inleder» med en dikt »Indals-

älven». Per Hallström, som här åtskilliga norrlandsskildringar på sitt samvete, representeras av ett kapitel ur den romantiserade berättelsen om Döda fallets tillkomst 1796. »Gästabudet på Balbo gård» — ur Vid Sankt Olofs källa — är ett prov på Hjalmar Höglunds skaldskap. Lyrikern, d:r E. N. Söderberg företrädes av dikterna »Hembygdslängtan» och »Klinga, klinga vallarlur!». Oscar Rydqvist skildrar Sundsvalls brand 1888 i prosadikten Midsommarrbrasan. Och slutligen företrädes Edwin Andrén, Olle Arbman, Henrik Forsberg och Adolf Norgren med var sitt diktverk. Egentligen skulle väl Olle Högberg och Maria Rieck-Müller höra till Medelpadsavdelningen, men som de båda skrivit sina främsta arbeten från Ångermanland, så får detta landskap äran av deras litterära hemvist.

Utom arbeten av Olle Högberg och Maria Rieck-Müller innehåller Ångermanlandsavdelningen dikter av Bertil Malmberg, Elias Sehlstedt, Alfhild Agrell, Pelle Molin, Ludvig Nordström, E. Walter Hülphers, Karl Östman, Birger Sjödin, Albert Viksten och Gustava Svanström.

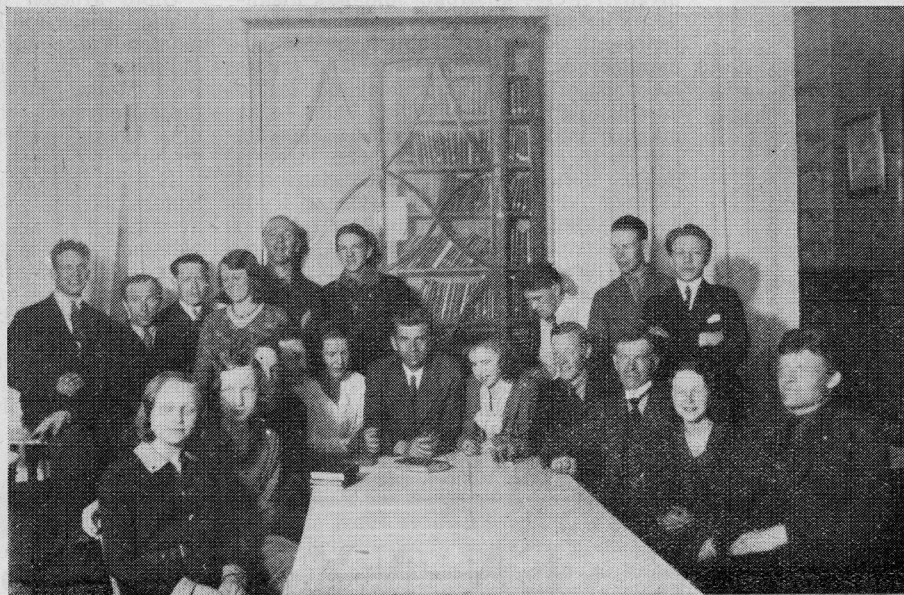
Jämtland uppvisar en ståtlig skara bondeskildrare, i boken representerade av Anders Kilian, P. V. Enström och P. Nilsson-Tannér, samtliga kända bl. a. som flitiga medarbetare i pressen. Givaren erinrar om, att den realistiska bondeberättelsen f. n. upplever sin högsommar, och att Jämtland inte lämnar de minsta bidragen till denna diktform. Gustav Hedenvind-Eriksson möter med en prosadikt, och Hilma Jonsson skildrar »Skogarnas folk». Torsten Boberg för (Forts. å sid. 16.)

EN NYKTER SYN

på aktuella spörsmål ger studiet av följande böcker:

Nationalekonomi för alla	3: —
av professor G. Westin Silverstolpe.	
6:e upplagan 1932. 31:a—40:e tusendet	
Svenskt näringsliv i tjugonde seklet	3: —
av professor G. Westin Silverstolpe	
3:e rikt illustr. upplagan 1931. 9:e—14:e tusendet	
Sverges jordbruk	3: 50
av byråchefen Ernst Höijer	
2:a upplagan 1932. 4:e—6:e tusendet	
Sverges skogar och skogsindustrier	3: 75
av jägmästare Thorsten Streiffert	
Svenska hem i samverkan	1: —
av Anders Hedberg	
5:e upplagan 1931. 20:e—24:e tusendet.	
Svenskt bankväsen i våra dagar	3: 50
av fil. dr Karin Kock, 2:a upplagan 1932	
Nutida svenskt arbetsliv	3: 75
en serie föredrag våren 1932 av fackmän i ämnet	
Årsbok för Hem och Hushåll 1932	2: 50
Europa utan tullar	3: —
av fil. dr Wilhelm Grotkopp	
Ekonomiskt framåtskridande och ekonomiska kriser	3: 50
av fil. dr Johan Åkerman	
Grunddragen i penningväsendets utveckling	2: —
av professor Gustav Cassel	
Den världsekonomiska depressionen	5: 75
av professor Bertil Ohlin	

En grupp ur logen 158 Hällebergets studiecirkel.

Det intensiva folkbildningsarbete, som under de senaste åren bedrivits i vårt land, har lämnat djupa och varaktiga spår efter sig. Inom snart sagt alla ideella sammanslutningar bland de breda lagren hos vårt folk bedrivs ett storartat studiearbete, och i de allra flesta samlingslokaler finnas för allmänheten tillgängliga bibliotek, oftast till stor del byggda på de små stats- och kommunala anslag, som numera finnas att tillgå. Särskilt glädjande är, att det ofta är de ekonomiskt mindre lottade, som ivrigast söka efter kunskap och upplysning genom de medel, som därigenom stå till buds. De offra gärna sina fristunder i biblioteksrummet eller i studiecirkeln och låta inga tillfällen gå förlorade, då det gäller att förkovra sitt vetande. Den tanke, som inneslutes i folkbildningsarbetet, mötes av ett starkt behov hos människorna, av deras dröm och längtan, av en hos dem inneboende kunskapsörst och sökarlust.

Utom de medel, som stå den kunskaps-

sökande till buds i bibliotekens bokförråd och i de kurser, som kunna anordnas av studiecirkelarna, kan man också nämna det folkliga bildningsarbetets speciella tidskrifter »Bokstugan», »Föreläsningsbiblioteket» och »Studiekamraten».

(I detta n:r av I. O. G. T.-Bladet hänvisas f. ö. till en mängd olika hjälpmedel, som stå de bildningssökande till buds.)

Iakttagelserna ge, som sagt, ett tydligt belägg för att det råder stor kunskapsörst bland de breda lagren. Många äro de bibliotek och studiecirkel, som finnas här i distriktet, och flera planläggas. Studiearbetet bedrivs på många olika sätt, men gemensamt är intresset och iver för detsamma. Icke minst ivrigt arbetas det bland nykterhetsfolket.

Vi avbildade för dagen logen 158 Hällebergets i Sundsvall studiecirkel. Denna torde vara en av de större och måste därför för planmässighetens skull uppdelas i mindre grupper, där var grupp arbetar med sitt speciella ämne. Kurser i olika ämnen ha hållits och för denna

säsong äro nya upplagda. Biblioteket omfattar ett 600-tal band, och boklånen för föregående säsong ha varit ungefär lika många. Utökning av biblioteket står just nu på dagordningen.

Ett utmärkt hjälpmedel för studiearbetet är radion, där man ju har möjlighet att avlyssna föredrag och föreläsningar i skilda ämnen och av talare, som man annars icke skulle vara i tillfälle att få höra. Radion kan därför på det varmaste rekommenderas för studiecirkelarna.

En sak, som för vår del varit särskilt glädjande, är att intresset trots depressionen snarare stegrats än avtagit. Det har nämligen visat sig, att de arbetslösa i stor utsträckning utnyttjat sin lediga tid till deltagande i studieverksamheten.

Givetvis har cirkelns ekonomi icke varit lysande, men som medlemmarna ju i regel äro sådana, som fått lära sig hushålla med små medel, har även den sidan av saken klarats.

A. N—n.

Fästkommittèrade!

TOMBOLOR och
BASARSATSER
beställes fördelaktigt i

Varuhuset NORRLAND

Torgg. 3. Tel. 1768.

Leverantör till de
flesta festerna och
basarerna i distriktet.

Till uthyrning finnes flera sorters spel,
gevär m. m.

Nyrenoverade,
Hemtrevliga

Lokaler

Mycket gott

KAFFE med FÄRSKT BRÖD

Café Standard

Trädgårdsgatan 17.

Telefon 1784.

Välkomna!

STÄMPLAR

tillverkas bäst
och billigast hos

Elis Åbergs Stämpelfabrik

Trädgårdsgat. 32
Telefon 2800.

Representant

JOHN NORDÉN. Tel. 1060.

Logen Vidar, Juniskär.

Här bredvid återgiva vi ett fotografi av logen Vigors medlemmar.

Som synes består logen av såväl äldre som yngre medlemmar, dock övervägande ungdom, vilka alla gått in för att medverka till logens framgång och utveckling å den plats där logen fått sitt verksamhetsfält. Logen hade vid senaste kvartalsskifte 81 medlemmar, vilket är ett bra resultat, då logen inte är så gammal.

Under sommaren har möten oftast anordnats ute i det fria och utflykter ha företagits.

De ekonomiska förhållandena äro rätt besvärliga, då stor arbetslöshet råder, men vi hoppas på bättre tider. Då skall medlemsökning kunna noteras.

Logen Vigor bringar distriktets godtemplare sin hälsning och uttalar en önskan om framgång i arbetet.

L. D.

Slöjdcirklar.

(Foto: Atelier Köpman.)

I en intervju yttrade en gång fru Stina Rodenstam, statens hemslöjdsinstruktör, att det är så många som nu med plötsligt intresse och förhoppning tänka på vävstolen och hemväven. Det är de svåra tiderna som medfört detta nyvaknade intresse för hemslöjden. »Och inte så sällan är det vävstolen, som inte på långlig tid stått nere i stugan eller bostaden utan varit inhyst på vinden, kanske alltsen mors eller mormors tid, som nu, i denna hårda tid blir ihågkommen, och av vilken man vill vänta något.

Detta är en sida av saken.

För många av våra käcka flickor — ordenssystrar — i »landslogerna» skulle hemslöjdens renässans medföra en nyttig och angenäm — studieuppgift. T. ex., några systrar slå sig i lag om en vävstol, som uppsättes i någon av medlemmarnas hem (eller varför inte i köket i ordenslokalen?). Man vidtalar en äldre, vävkunnig person, som blir — »studieledare». Man går i »kompis» om en väv — bomullstygg till klädningar, t. ex. Och efter ett väl förättat värv kan »vävcirkeln» (eller vävlagets) medlemmar i sinom tid ståta med var sin hemtillverkade klädning, såsom bilden här ovan bär syn för sägen.

Vi vädja till våra ordenssystrar ute i våra loger att ta sig an denna »studieuppgift». Härvidlag kan man samtidigt tillgodose logens behov. En uppsättning gardiner och dukar för logens lokal skall säkert inte försmås av vederbörande, om

logens systrar händelsevis kom på den idén att de samfällt skulle väva dessa för varje ordenslokal nödvändiga saker. Att gardinerna och dukarna äro vävda av logens systrar, skall i ytterligare grad bidra till arbetsglädje och trivsel inom logen.

För erhållandet av råd och upplysningar kan man vända sig till fru Roden-

stam, vars adress är Hudiksvall. Medelpads hemslöjdsförening, adress Ordenshuset, Sundsvall, är säkerligen också villig att lämna råd i vävteknikens många finesser.

Bröderna behöva heller inte sakna arbetsuppgifter när det gäller handaslöjd. Det finns åtskilligt att välja på. Men det får de fundera ut själva.

Eijohn.

Hjälpmedel i bibliotekens och studiecirkelarnas arbete.

Bokstugan är studiecirkelarnas tidskrift och får icke saknas i något bibliotek. Tidskriften innehåller bl. a. studieplaner, bokrecensioner etc. Priset är endast 2: 50. Rekv. från Bokstugans exp., Djursholm 2.

Förvaringspärm till *Bokstugan*, för förvaring under löpande årgång, kr. 3: 25.

HANDBÖCKER.

Bibliotek, deras betydelse och skötsel, utg. av *Fredrik Hjelmqvist*, *Hildur Lundberg* och *Knut Tynell* (2:—).

Studiecirkelbibliotek och biblioteksskötsel av *Oscar Olsson* (häft. 2: 50, inb. 3: 75).

Den nya biblioteksförordningen, utg. av *Knut Tynell* (2:—).

Klassifikationssystem för svenska bibliotek (2: 25).

Samtliga dessa böcker erhållas från O. S. L. med 20 % rabatt.

Katalogisering i studiecirkelbiblioteken. Några råd och upplysningar av *Emil Nord*. Innehåller råd i fråga om bibliotekens förvärvskataloger, böckernas uppställning, kortkataloger och tryckta kataloger samt dessutom en förteckning över svenska pseudonymer. Erhålles gratis från O. S. L.

Folkbildning och självuppföstran av *Oscar Olsson* (häft. 7:—, inb. 9: 50).

BOKKATALOGER.

Statens *Grundkatalog 2* har utsänts till alla statsanslagsberättigade bibliotek, och tilläggen till denna katalog utsändas efterhand de utkomma. Dessa kataloger måste nog bevaras, ty nytt ex. av desamma kan inte erhållas.

Förteckning över böcker, utkomna åren 1920—1928, lämpliga för ungdomsbibliotek av *Emil Nord*. Erhålles gratis från O. S. L.

Leg. Läkaren

Dr N. Johansson

Hirschska Huset
Torggatan 66
Mottagningst. 10—2.

(Annan tid pr telefon)

4 9 0 6

BIBLIOTEKSKATALOGER.

Studiecirkelbibliotek, som ämnar utge tryckt katalog, kan få allt arbete med dylik katalog utfört *gratis*, om framställning därom göres hos O. S. L. Biblioteket behöver då endast insända förvärvskatalogen till br *Emil Nord*, Åshammar, som utarbetar katalogmanuskriptet samt också, om så önskas, ombesörjer tryckningen. Korrekturläsningen (en mycket viktig sak!) utföres också av br Nord. Biblioteket betalar tryckningskostnaden, men upprättandet av manuskriptet liksom korrekturläsningen betalas av storlogen och medför inga kostnader för biblioteket. Om biblioteket önskar själv låta utarbeta katalogen, måste dock manuskriptet insändas till br Nord för granskning före tryckningen.

Sångcirklar!

Ekonomiskt goda kurserbjudande kunna göras upp med

Fru R. Hundt-Österlund

Undervisning i

Sång och Talteknik

Telefon 4573. Nybrogatan 25.

FOLKETS STUDIEHANDBOK.

Följande delar äro utkomna: Studiecirklar; Studiecirkelbibliotek och biblioteksskötsel; Föreläsningsverksamhet och flyttande folkhögskolekurser; Folklig självuppföstran; Handledning för studiet i zoologi och hälsolära; d:o för kemi; d:o för alkoholfrågan; Råd och anvisningar för föreläsare; Det svenska folkbildningsarbetet; Handledning i konststudier; folklig konstuppföstran; Arbetskydd och -lagstiftning; En studieplan i astronomi; Folkbildningsarbetet i England; Studieplaner i filosofi och psykologi.

Teaterhandbok för amatörer. (Häft. 4: 50, inb. 6:—).

Dessa böcker erhållas genom O. S. L. folkskoll. G. A. Ljungberg, Riddarhyttan, med 20 proc. rabatt.

STUDIEPLANER

finnas utgivna i ett stort antal ämnen. Förteckning kan erhållas från O. S. L.

Förvaringspärm för studieplaner, kr. 5: 50.

Pärmen innehåller samtliga nu tillgängliga studieplaner, senare utkomna studieplaner sändas till varje köpare av pärmen.

KORRESPONDENSKURSER.

särskilt lämpade för studiecirklar, kunna i ett flertal ämnen erhållas från Kooperativa förbundet. Prospekt erhålles från O. S. L.

Hermods korrespondensinstitut lämnar 25 % rabatt å vanliga korrespondenskurser åt såväl studiecirklar som enskilda medlemmar. Korrespondenskurser, avsedda att användas i studiecirklar med lärare, kunna erhållas från Hermods korrespondensinstitut med 75 % rabatt på det vanliga priset. Se rektor H. Rosenquists art. i *Bokstugan*, okt.-häftet 1931!

SPRÅKKURSER.

Grammofonskivor med intalad text utgöra ett förträffligt hjälpmedel för studiecirklar i främmande språk.

Linguaphone-institutets språkkurser bestå av 15 (den engelska kursen 16) dubbelskivor. Priset pr kurs är 125 kr. Vid rekvisition genom O. S. L. erhålles 10 % rabatt. Studiecirklar erhålla gratis 1 ex. språklära, 1 ex. ordlista samt lika många textböcker som antalet deltagare i kursen, dock höst 10 ex. Textböckerna äro häftade, önskas textböckerna inbundna, erhållas sådana mot erläggande av en prisskillnad av 1: 50 pr ex. — Institutet har utarbetat 30 s. k. »lärobrev», anslutande sig till de 30 lektionerna och avsedda att underlätta tillägnandet av lektionernas innehåll. Studiekursernas deltagare ha också rätt att insända 30 skriftliga övningar och få dessa rättade.

Rupert Bonnström, Måleriaffär

Verkstad: Trädgårdsgatan 32.

Telefon: 2279.

Utför alla slag av målningsarbeten till humana priser. Förstkl. arbete. Beg. offert.

Innehar Kungl. Medicinalstyrelsens bevis för **Cyanvätegas-Desinfektion** mot vägghygra.

Norstedts språkskivor bestå av en engelsk, en tysk och en fransk serie. De engelska och tyska serierna bestå av 15 dubbelskivor och kosta 90 kr., den franska är 11 dubbelskivor och kostar 66 kr. Vid rekvisition genom O. S. L., erhålles 10 % rabatt. Med kursen följer Texthäfte med översättning, förklaringar, grammatik och ordlista (pris 2:25). 1 ex. medföljer gratis, å övriga ex. erhålles 10 proc. rabatt.

Broschyrer med utförliga meddelanden om Linguaphonekurserna och om Norstedts språkskivor erhållas från O. S. L.

Cirklar i språk, som inköpa Linguaphonekurs eller Norstedts språkskivor erhålla ett anslag från storlogen å 12:50.

KONSTREPRODUKTIONER.

Storlogen utlånar gratis tvenne kollektioner av konstreproduktioner. Den ena innehåller 14 reproduktioner av svenska mästare, Zorn, Liljefors, Carl Larsson, Nordström m. fl. Båda samlingarna åtföljas av några böcker om konst och konstnärer. Kollektionerna kunna med fördel hyras av cirklar i konsthistoria.

SKIOPTIKONBILDER TILL KONST- OCH KULTURHISTORIA

utlånas likaledes gratis. Bilderna, tillsammans 100 st. äro fördelade i fyra serier och beledsagas av en instruktiv text av hr Carl G. Laurin. De äro i första hand avsedda för cirklar i konsthistoria och kulturhistoria.

RADIOFÖRELÄSNINGAR

kunna ofta med fördel inpassas i en cirkels arbetsprogram. — Är man särskilt intresserad av någon viss föreläsningsserie i radio men ej har någon studiecirkel i ämnet, så bildar man en studiecirkel, en lyssnargrupp, som åhör denna serie och läser den rekommenderade litteraturen. En sådan lyssnargrupp rapporterar vid arbetsårets slut som en vanlig studiecirkel. — Studiecirklar i tyska, engelska och franska ha stor nytta av att följa med radiokurserna i dessa språk.

FÖRELÄSNINGSKURSER,

som kunna rekvideras genom Godtemplarordens studieförbund, utgöra en utomordentligt värdefull hjälp för studiecirkelarna i deras arbete. Föreläsningsskatalog och ansökningsblanketter samt råd och upplysningar ang. kurserna erhålles från överlärare *Emil Johanson, Grängesberg*, till vilken också ansökan om kurs skall insändas.

MEDLEMSKVITTON

(0:50 pr block om 50 st.) kunna erhållas hos O. S. L.

ANSLAG AV STORLOGEN.

Nybildade studiecirkelbibliotek erhålla storlogens arbetsmateriellsats.

Nybildade ungdomscirklar erhålla ett kontant anslag å 10 kr.

Nybildade cirklar i sång och musik erhålla ett kontant anslag å 10 till 20 kr. Det högre anslaget erhålles av cirklar med kvalificerad ledare.

Studiecirklar i främmande språk, som inköpa en Linguaphonekurs eller en serie Norstedts språkskivor, erhålla ett anslag å 12:50. Å båda slagen av kurser erhålles 10 proc. rabatt, om rekvisition sker genom O. S. L.

Studiecirklar i alkoholfrågan, som ta korrespondenskurs i detta ämne från Kooperativa förbundet, erhålla vid kursens slut ett anslag å 30 kr.

G. A. LJUNGBERG.

O. S. L.

Edit Hjelm's Eftr.

Charakteriaffär

(Gina Göransson).

REKOMMENDERAS!

Hirschska Huset vid stora torget.

Sundsvall. Rikstelefon 3461.

Affärstid 8—6.

Några studieplaner.

Utrymmet medgiver icke att lämna en utförlig förteckning å redan tillgängliga studieplaner. Här nedan nämnda äro sådana, som nyligen utkommit eller omtryckts.

EKONOMI.

Redogörelse för en cirkel i hemkultur å Arosgården, Västerås.

FILOSOFI.

Studieplan i barnpsykologi.

Studieplan i religionspsykologi.

GEOGRAFI.

En studieplan i näringsgeografi. 1—2.

HISTORIA.

Plan till en studiecirkel i allmän historia.

SAMHÄLLSVETENSKAP.

Det svenska statsskicket.

En cirkel i nationalekonomi.

Nationernas förbund.

Om nationalekonomiska studier.

Studiecirkelarbete i statskunskap.

Studiet av fackföreningskunskap.

Våra socialförsäkringar. Några anvisningar för cirkelarbetet.

Vårt skatteväsen.

Om ekonomisk folkupplysning.

Studieplan i svensk skattelagstiftning.

Frågor i svensk skattelagstiftning.

Frågor till studieplan i svensk skattelagstiftning.

SKÖNLITTERATUR och LITTERATUR- HISTORIA.

Några anvisningar för studiet av 80-talets litteratur.

FOLKBILDNINGSPROGRAM.

Nya arbetsmetoder för studiecirkelarna.

Orienteringsplan i studiearbetet.

Förteckning å studieplaner erhålles gratis från O. S. L. folkskoll. G. A. Ljungberg, Riddarhyttan.

Loge-Systrar.

Klara Erikssons Damfrisering

är nu flyttad till

Storgatan 19, 1 tr. ö. g.

V Ä L K O M M E N !

Sveriges Rikssjukvård.

LANDETS STÖRSTA.

Anslut Dig till densamma genom Lokalavdelningen i Sundsvall. Begär upplysningar från dess kassör, hr *O. Olsson*, Långgatan 43, Sundsvall. Tel. 3440.

Uppbördsmöte andra söndagen i varje månad.

Lokal: *Godtemplarlokalen, Köpmangatan.*

Picot, Hålsöm, Stoppning

utföres fort, väl och billigt.

Plisseringar

emottagas.

Rt. 1944 Nordbergs Rt. 1944

Trädgårdsgatan 33, Sundsvall.

D. T. kontra O. T.

I dag lämna vi ordet till D. T. br N. O. Englund, som i följande kommenterar O. T:s brev i föregående nummer av vår tidning.

Broder Strandman!

Jag är dig tacksam för att jag fick tillfälle taga del av ditt inlägg, föranlett av mitt yttrande i ett tidigare nr: av I. O. G. T.-Bladet, rörande Storlogens beslut i den s. k. Kalmarfrågan.

Då försök till censur i denna fråga har gjorts på annat håll, troligen i avsikt att icke röra upp en strid omkring Storlogens beslut i denna sak, skulle det kanske vara min plikt att icke vidare taga till orda i denna delikata angelägenhet. Jag tänkte därför först att icke ingå i svaromål, men vid närmare eftertanke ansåg jag det vara nödvändigt att ytterligare framhålla några synpunkter, som för mig voro bärande vid mitt ställningstagande till »Kalmarfrågan».

Först vill jag anmäla, att jag alltid hyst den uppfattningen att godtemplare icke skall taga någon som helst befattning med sprithanteringen. Den dagen Sveriges godtemplare räckte sitt första finger åt rusdryckshanteringen, genom att understödja det Brattska systemet, den dagen var mer än andra ödesdiger. Det ropades varnande röster redan från första stund, men detta ropande drunknade i sorlet om systemets stora värde för nykterhetsarbetet. Nu har detta system prövats under tillräcklig lång tidrymd och befunnits otillfredsställande. Nu är man färdig med systemet även på de håll där man tidigare älskade det. Men ändå vill man gå in för att göra det hela mera komplicerat, man vill helt tillåta godtemplare taga direkt del uti försäljningen av spritdrycker. Mera därom senare.

Br Strandman! Jag är ledsen över att inte kunna vara tyst och utan knot finna mig i vad Storlogen beslutat. Det kanske borde vara så att minnen i ledet inte borde opponera sig. Men i detta fall kan jag icke stillatigande åse att godtemplarorden neddrages, genom att våra medlemmar tillåtes taga säte och stämma i spritbolagsstyrelser. Jag skulle kunna finna mig i anordningen om Sveriges godtemplare först fått säga sin mening. Först sedan val av storlogeombud skett, föres denna fråga fram. Jag anser nämligen att en så genomgripande och ett för vår Orden så djupgående spörsmål, som denna fråga är, borde underställas Sveriges godtemplares prövning. Men så har icke skett.

Jag har icke riktat något klander mot V. R:s eller ombuden vid detta storlogemöte. Jag förmodar att de handlat i bästa mening och trott sig med beslutet gagna vår sak. Och skulle det verkligen komma att visa sig att så blir fallet, är jag den förste som skall erkänna att orätt förelegat.

Jag har icke påverkats av förhållandena i Sundsvall, utan det är den principiella sidan av saken som för mig är den avgörande i detta fall.

Till själva frågan. Du frågar: vad innebär det klandrade beslutet? och svarar: Storlogen har givit sådan tolkning

i artikel II att godtemplare må ha rätt att av offentlig myndighet mottaga uppdrag, som innebär medverkan i alkoholhanteringskontroll och reglering i nykterhetsfrämjande riktning.

Ja, det låter synnerligen vackert och tilltalande: att godtemplare skall genom ledamotskap givet av offentlig myndighet vid direktionsbordet hos spritbolag kunna kontrollera och reglera, så att Per får ett visst antal liter sprit pr månad och Pål får ett annat kvantum satis o. s. v. Jag förstår meningen med detta och är villig medgiva att i vissa fall kan det ha sin betydelse av individuell begränsning, men å andra sidan kan jag icke förstå annat än att denna kontroll kunnat ske i det närmaste lika bra oss godtemplare förutan, ty man bör väl hysa förtroende till de personer, som utses till detta uppdrag. Skulle i något fall man kunna vinna något mera på att denna kontroll utövas av godtemplare, så tror jag icke man i nykterhetshänseende skulle kunna vinna så mycket.

Men vad som förloras är att vi som godtemplare överger den bärande grundprincipen i vårt ställningstagande till det elementära i denna sak.

Br O. T., V. R. och Sveriges storloge får resonera huru de vilja, men faktum står kvar: om jag icke kan sägas vara direkt medansvarig vid försäljning av spritdrycker, genom att inträda som ledamot i spritbolagsstyrelse, så är jag dit indirekt. Det är detta som för mig är det avgörande. Jag kan nämligen inte se att fördelarna äro eller kan komma att bli så stora, genom den anordning Storlogen har medgivit, så att de uppväga de nackdelar som följer av att vi såsom gamla och principfasta nykterhetsvänner tager systembolagen under våra vingars skugga och bli medansvariga i rusdryckstrafiken. Jag är nämligen förvissad om, att vad vi som godtemplare kan komma att utträtta för befrämjande av ett bättre nykterhetstillstånd i landet, det kan icke skapas på det sätt här är tänkt.

Godtemplarorden liksom våra broderorganisationer arbetar f. n. under synnerligen svåra förhållanden. På många håll föreligger det fara för att det som under möda och stora uppoffringar byggt upp, skall brytas ner och förintas. Vi skall inte då inbilla oss att saken hjälpes upp genom att vi ställa våra krafter i spritbolagens tjänst. Jag är benägen tro, att i det långa loppet vinna vi den större framgången om vi ställa oss helt utanför. Förtroendet för vår verksamhet skulle säkerligen återvända, om vi beträda den raka vägen, undgående att förrira oss in i rusdryckshanteringslabyrinter.

Utan att något mera ingående beröra de olika detaljerna, tror jag envar skall förstå min tankegång i denna vitala fråga.

Att jag genom mitt uttalande i denna fråga skulle åstadkomma skada genom att väcka missmod och förgelse, tror jag inte på. Det bör väl ändå vara så, att var och en får säga sin hjärtans mening i denna synnerligen viktiga angelägenhet. Jag tror, att man vinner mest på det. Har jag genom mitt uttalande skadat vår Orden, är jag villig att draga mig tillbaka från den förtroendepost, jag innehar.

Bevara ditt medlemskap

i Godtemplarorden!

Nyligen var det några unga medlemmar, som av vissa orsaker gingo ur den loge de tillhörde. De sade efteråt till sina kamrater att de ämnade gå in i en annan loge. Sådant torde hända rätt många loger.

Detta kan ge anledning till reflektioner.

För det första: huru behandla logerna dylika utträdesansökningar och dito ärenden? Undersöker man verkligen i varje särskilt fall möjligheter utav att få medl. att ingå i en annan loge, om han händelsevis icke skulle trivas i den loge, han tillhör? Vi arbeta för det helas framgång.

För det andra: huru många medlemmar har icke vid mognare ålder ånkrat att de för någon period »lämnat» Orden. »Jag har varit medlem i godtemplarorden i så och så många år, om jag inte hade kommit att lämna Orden för någon tid», heter det ibland. Säkerligen har man ånkrat denna slentriamässiga liknöjdhet mer än en gång.

Varje loge bör, när det är fråga om att utesluta medlemmar av en eller annan orsak, framhålla för dem betydelsen av ett »sammanhängande» medlemskap. Många medl. skulle säkerligen i »äldre dagar» bli logerna tacksamma för dylika råd.

Denna in- och ut-taktik bör motarbetas.

J. N.

För mig står det klart, att om vi inte äro eniga i detaljerna, böra vi ändå gemensamt arbeta för nykterhetsfrågans lyckliga lösning.

Med broderlig hälsning

N. O. Englund.

Skäggiga ordensbröder!

Gå till

Frisk Raksalong

Nytorget

så är den saken avhjälp.

1:25 klippning, 35 öre rakning.

Telefon 3321.

Från D. St. L.

Studiesäsongen står för dörren! En arbetets tid stundar för studiefolket. Alltsammans kunna vi säkerligen vara eniga om, att arbete är en njutning, för så vitt det motsvarar våra personliga intressen. Förmågan eller konsten att arbeta kan alltså i icke ringa utsträckning sägas vara liktydig med konsten att börja. Vi ha allesammans stått inför något vi skulle haft utträttat, och allesammans ha säkerligen också — åtminstone i vissa fall — känt en plåga eller en olustförmimmelse över att måst börja med saken. Den ena tanken föder så lätt den andra, och vi bli så lätt förförda att ständigt och jämt hitta på undanflykter för att för den gången slippa ifrån. Detta är orsaken till den förhållningstendens, som mycket ofta måste göras ansvarig, om vi icke kunna finna den rätta arbetsglädjen. När vi nu stå inför en ny arbetsäsong, och när det gäller att få studiearbetet igång, låt oss då bannlysa denna förhållningspolitik, som så ofta vill göra sig märkbar, och som så ofta hotar att tillintetgöra alla goda föresatser.

Vår tids löcen är utveckling såväl av det offentliga livet, av industrin, av handel och inte minst av människorna. Vi måste utveckla oss själva d. v. s. utveckla vårt vetande, vår energi och vår förmåga att göra upp och även förverkliga våra planer. Detta fordrar kunskaper, icke obestämnda, dunkla och onyttiga kunskaper utan exakta och riktiga, som besanna det gamla ordet, att kunskap är makt, men endast om kunskapen användes.

När vi nu gå att välja ämna för våra studier, så veta vi givetvis, att det finns en hel del att välja på, och frågan blir denna: vad skola vi gripa oss an med, som kan intressera våra medlemmar och även sådana som icke tillhöra logerna?

Frågan är sådan, att ett uttömmande och allmängiltigt svar är svårt att ge, men några antydningar och uppslag vore kanske på sin plats.

Bland de ämnen studiecirkelarna mest syssla med — vilket också framgår av föregående års rapport — märkas:

Skönlitteratur och litteraturhistoria, medborgarekunskap, stats- och kommunalkunskap, matematik, svenska språket, engelska och tyska språken, esperanto, bokföring, nationalekonomi, föreningskunskap, alkoholfrågan m. fl.

Dessutom märkas ett stort antal teatercirklar samt cirklar i sång och musik. Vad speciellt beträffar sång- och musiccirkelarna, synes dessa få allt större utbredning. Exempelvis kan nämnas att inom Dalar-

nas distrikt finnes 29 st. Sång- och musiccirkelverksamheten synes vara en av de mest lovande grenarna av vår studieverksamhet.

För vårt distrikts vidkommande har den ännu icke rönt något större intresse, men önsvärt vore, om det på någon eller några platser kunde finnas förutsättningar för bildande av dylika sång- och musiccirklar. (Jag skulle önska, att på de platser, där förutsättningar och intresse möjligen kan finnas för bildande av dylika cirklar, jag blir meddelad därom.)

Förutom dessa uppräknade studieämnen finnes en hel del andra, men jag skall icke nämna dessa. Skulle det i något fall hos studieleddarna uppstå tveksamhet i fråga om valet av ämne, så står jag gärna till tjänst: Till slut: sätt i gång med arbetet. Låt hösten 1932 och vintern 1933 bli studiesäsong i ordets fullaste bemärkelse!

En kombinerad

föreläsning och instruktionskurs

för studieledare och andra intresserade planeras under senare delen av oktober månad, med skriftställare Einar Ljungberg, Stockholm, som föreläsare och instruktör. Meningen är, att förläggas en till Sundsvall och en till Änge, detta för att så många som möjligt från olika delar av distriktet skola beredas tillfälle att vara med. Kursen blir avgiftsfri, men få cirkelarna själva i den utsträckning det är dem möjligt betala resorna för sina ombud. Enär br Ljungberg varit strängt upptagen, har det icke varit möjligt arrangera kursen tidigare — meningen var eljest att hålla den redan under sept. månad — likaså ha vi ännu icke fått direkt besked om vilka söndagar han står till vårt förfogande — detta kommer senare att i god tid meddelas, likaså program för kursen. Upplysningsvis kan nämnas, att föreläsningarna komma att behandla ämnet: »Föregångarna bland 80- och 90-talsdiktarna», och instruktionen kommer att röra sig om cirkelarbetet.

Jag utgår ifrån, att varje cirkel sänder ombud och på platser där ingen cirkel finnes, logerna ta hand om saken och väljer ombud. Ingen loge får bli orepresenterad.

Broderligen

Helge Lindqvist,

Adr.: Stavreviken.

Blomsterhandeln

Kyrkogatan 14. (Hotell Knaust).
Telefon 1517. Bostaden 1230.

När Ni besöker Sundsvall, bo på
Hotell PARK

Kyrkogatan 6. Telef. 2592.

Tyst läge. Propra, nyrenoverade
rum fr. kr. 3: —, 3: 50.
Dubbelrum 5: —, 6: —. Ny regim.
Inneh. Greta Bohman.

Nya Begravningsbyrån

Linnéa Ljusberg

Rådhusgatan 9. (K. F. U. M:s hus).
Telefon 1230.

OBS! Billigast i

ANDERSSONS

Tel. 3825. Guldsmedsaffär.

I gränd vid Stenqvist & Ekholm.

FAGERVIKSBORI!

Fagerviksbornas
Huvudaffären, Tel. 12.
Fagerviks

Köpcentral och
Filial: Böle 26.
Kooperativa

Handelscentrum
Filial: Skälarön 38.
Handelsförening

Logen Vivan i Vivstavary.

på utflykt. Det är en »mötesform» som logerna alltmera praktisera. »Vivan» har, såsom vi nämnde i förra numret haft ett flertal utflykter, alla lyckade och i allmänhet välbesökta.

Kaffekommittéerade!

HJALMARS KONDITORI

o. BAGERI

har nu flyttat
ännu närmare
Goodtemplarhuset

RING och beställ Edert bröd pr telefon
4989.

Dagligen färskt bröd.

Trädgårdsg. 22.
(mittemot SVEA-BIO)

Från Distriktsrådet.

Årets folkhögskolestipendier

har tilldelats brr Erik Venngren, lo-
gen Stridshjälten, och Axel Åh-
ström, logen Vivan.

Fru Elsa Elgham

kommer att hålla föreläsningar i
några av distriktets loger. Samar-
bete skall inledas med Vita Bandet.
Vi återkomma!

Inre missioneringen.

Planer har godkänts för inre mis-
sionering i Tuna (jämte yttre),
Torp, Sundsvall, Hässjö (jämte
yttre), Njurunda (jämte yttre) och
Borgsjö.

Biblioteksvård.

Artikeln om Biblioteksvård torde
föredragas i samtliga loger, som
därav beröras.

Biblioteksvård.

Bemärk att lagen föreskriver tre
oeftergivliga villkor för erhållande
av anslag:

- 1) **Förvärvskatalog** skall finnas, där
alla böcker äro registrerade på
föreskrivet sätt.
- 2) **Brandförsäkrat** skall biblioteket
vara till fulla värdet.
- 3) **Biblioteket** skall hållas öppet
för allmänheten på bestämda ti-
der, som ordentligt kungöres.

Biblioteksstyrelsen är ansvarig
för att biblioteket ej vanvårdas eller
att böcker skingras. Sker så, blir
styrelsen ansvarig, och enl. lag be-
traktas detta som förskingring av
anförtrodda medel.

Håll god ordning och reda!

Rapportera punktligt!

Ett väl skött bibliotek och en för
sin uppgift intresserad bibliotekssty-
relse kan göra oerhört mycket för
bildning och upplysning inom sin
bygd.

I Kubikenborg, Skönsmon, Hillsta och Fläsian har

Kubikenborgs Proviantförening

sina tidsenliga och hygieniska Inköpskällor
till allmänhetens tjänst.

Gynna föreningen, den vill Edert bästa.

Tel. Huvudaffären 33, Filialen 55, Filialen Vattjom 10.

Matmor **N**juter bästa **K**öpförmån **H**os
Matfors **N**ya **K**oop. **H**andelsfören.

Storlogens ombud
KLAS ANDERSSON

reser f. n. i vårt distrikt. När detta läses har han hunnit med att »avverka» halva turnén. De möten, som redan hållits, ha varit bra förberedda och planerade och tillslutningen har i allmänhet varit rätt så god. »Klas» är rätt så belåten. Men det blir bättre dag för dag. All början är svår...

Tyvärr måste br Andersson avbryta sin turné redan den 27 okt., ty så har O. T., som makten haver, det bestämt. Men ombudsmannen kommer igen i början av nästa år. De loger, som han nu icke hinner med att besöka, har då en chans.

Lycka till i fortsättningen, br Andersson! Medelpad är kanske bättre än sitt rykte.

Hösten propaganda.

»Nu är tid sätta stora klara klockor i gång.»

De härliga sommardagarna äro till ända. Tiden är inne att samlas omkring våra logers uppgifter igen. Det gäller därvid att ej blott stöka undan det nödvändigaste för att man skall få »vara i fred» från högre ort. Det gäller att målmedvetet gå in för de närmast liggande uppgifterna och sätta alla klutar till för att uppnå ett gott resultat. Dessa uppgifter äro dels riktade inåt, konsolidering, stabilisering och fördjupning av logearbetet, dels utåt, till allmänheten riktad propaganda.

Då det gäller offentliga möten och samkväm av den art det här är fråga om är det en känd sak att dessas lyckliga genomförande är inte minst beroende av de lokala arrangörernas arbete. Det har förekommit att loger inför meddelande om ett besök av någon från distrikt eller storloge utsänd medarbetare haft en känsla utav att detta besök är något »nödvändigt ont» som man inte kan komma ifrån, man gör de förberedelser som man ej kan uraktlåta och därmed »får han komma». Att tillslutningen blir ringa och resultatet så gott som inget, det var ju bara ett nytt belägg för ens uppfattning att det »gamla missioneringssystemet» är odugligt.

Hur skulle det vara om vi alla innevarande år skulle se saken från en annan sida. Sådan som den verkligen är. Då en talare från distrikt eller storloge kommer så är detta en hjälp från någon

av dessa överorganisationer som logen erhåller. För att denna hjälp skall bliva av betydelse så måste det emellertid till en del arbete av logens egna medlemmar. Detta arbete gör logens medlemmar gärna därför att de vet att det arbetet innebär såväl yttre som inre uppräckning av logen och dess verksamhet. Med gemensamma kraftansträngningar skola vi sålunda kunna konstatera resultat av vår propaganda i form av framgångar då bokslutet skall göras. Vinden blåser med oss, låt oss hissa segel.

Jul- och Nyårshälsningar

komma att införas i decembernumret. Listor komma att utsändas till varje loge, så att alla medlemmar bli i tillfälle anteckna sig. Priset blir, liksom förra året, endast 25 öre pr namn.

Tillsätt en kommitté för uppgiften.

**Gynna
 våra annonsörer!**

Allt blir som nytt

efter kemisk tvätt och pressning hos

Dagmar Sattz & Son.

Storgatan 54. Tel. 4870 (f. d. Slakteribolaget).

Order från landsorten exp.

Svartviksbor!

Tre viktiga K.

Konsumenten **K**öper med god **K**assabehållning

fördelaktigast sina varor i

Svartviks Konsumentförening

u. p. a.

Bildning gör fri.

Bildning gör fri. Sann upplysning befriar ur oprövade meningars och fördomars tvångströja, vidgar människans andliga synkrets, för henne upp på det andliga livets höjder och låter själen andas lätt, ren bergsluft, i det hon lär känna vad de stora och goda människorna upplevt, tänkt och uttalat. Den öppnar förut stängda dörrar, tar alltså bort känslan av utestängdhet och skänker blicken fri utsikt. Den låter oss känna, att vi ha andel i mänsklighetens, särskilt i vårt eget folks arv, i det som vunnits under årtusenden »med tanke, svärd och plog». Den lär oss förstå hur vår odlings första element vuxit fram, utvecklats och blivit till vad den nu är, med brister och förtjänster, genom släktledens arbete och livskamp, hur dyrköpt den är, vad den kostat av arbetssvett, tårar och blod. Sann upplysning gör människan ödmjuk och låter henne känna hur litet hon vet och hur ringa hon är, hur hon på alla håll är omgiven av gåtor och hemligheter. Men detta vare sagt till upplysningens pris, endast för så vitt den har till mål — och medel — att föra människan fram till sanningen. Därför vädjar sann upplysning alltid till den unga människans sanningskärlek och rättskänsla. Den består inte i att hamra infärdiglagda åsikter, utan den vill förmå den unge att själv pröva och bilda sig en egen mening, som så blir till en verklig övertygelse och därmed också en byggnadssten vid utbyggandet av en fri personlighet. *Ludv. De Vylder.*

Optiker Björnström

Sundsvall. — Tel. 3049.

Examinerad Optiker.

Specialité: Ögonoptik.

Zeiss Punktalglass Depot. Emaljögön.

Storlogegraden

erhölls vid extra Storlogemöte i Sundsvall den 15 maj 1932 av följande:

Flink och Färdig: Hilding Eriksson.
Välkomsthemmet: Edith Olsson, Fritz Gillgren, Oskar Wallin.
Hoppets Stråle: Karl G. Åsman.
Stridshjälten: Oskar Sjöbom.
Alnö Framtidshopp: E. Lundin.
Senapskornet: Hilma Hermansson, Hermansson.
Fridshemmet: Reinhold Pettersson.
Ledstjärnan: Knut David Johansson.
Hoppets Hem: Ivar Jönsson.
Nytt Ljus: Rut Margareta Berglund.
Sättnaborgen: Eric A. Velander, E. J. Hagberg.

Medlemskort har sänts till L. D. — Sekr. torde göra vederbörliga anteckningar i medlemsmatrikeln.

I. S. L.-graden

har vid extra I. S. L.-möte i Härnösand den 11 juli 1932 erhållits av:

Rätt och Sanning: Yngve Åström, Ivar Sjöbom.
Flink och Färdig: Carl Tidén, Nanna Olsson.
Hälleberget: Oscar Henriksson, B. W. Lundberg, Anton Dahlgren.
Dalens stjärna: O. Rödén.
Segerkämpan: Hanna Lindblom.
Fridshemmet: Olov Olsson.
Vivan: Ester Larsson.
Medlemskort har översänts till L. D.

(Forts. från sid. 7.)

oss in i fjällvärlden med sin skildring Fjällmarkens folk.

Samtliga författare ha fått några korta biografiska data samt några av sina mest berömda verk omnämnda.

Vi ha här lämnat en utförlig innehållsförteckning av den nyutkomna boken, då detta kan tjäna till ledning för loger och studiecirkel vid uppgörandet av program och studieplaner. Mer än en loge ha ofta haft besvär med att till sina hembygdsafnarna få tag i lämplig litteratur för uppläsning. Boken fyller i detta avseende ett länge känt behov, och vi vilja på det varmaste rekommendera logerna och biblioteken att hemköpa detta intressanta antologiska arbete. — Priset är billigt: 3:50 för häftat ex., 4:— kart.

Carl Larsson i By: LANDETS BARN.
Lindblads förlag.

Vi återkomma i nästa n:r med omnämmande.

Från arbetsfältet,

Logen Skönborg håller sin jubileumsfest den 23 okt. kl. 4 e. m. D. T. kommer att medverka. F. ö. stiligt program. Distriktets godtemplare äro välkomna. Distrikträdet är inbjudet.

Ny lokal har scoutkåren i Sundsvall fått, i det att byggnadsbolaget låtit iordningställa den gamla värmekällaren, som blivit överflödig genom inmontering av nytt värmesystem. Heder åt byggnadsstyrelsen för denna vackra handling!

Ungdomslogerna inom Sundsvalls kretsloge har företagit en lyckad utfärd med bussar till Kofland. I denna utfärd, som tillkommit på K. I. U:s initiativ, deltog över hundra medlemmar, tillhörande ungdomslogerna Vårt hopp, Lyckans framtid, Framtiden och Nya länkar, varjämte ungdomslogen Sättna framtids medlemmar talrikt hade infunnit sig och utövade värdskapet på ett i allo förtjänstfullt sätt.

Mötet öppnades och leddes av bitr. intendenten br J. Snaar, som hälsade de besökande välkomna. Sedan ungdomslogens egna angelägenheter hade behandlats, följde ett omväxlande program, som upptogs av tablå, uppläsning, sång och deklamation. Vidare medverkade ungdomslogen Vårt hopp folkdanslag, under ledning av br Oskar Jansson.

K. I. U. br O. V. Bengtsson framförde ett tack till ungdomslogen på platsen för de arrangemang de vidtagit samt tackade samtliga intendenten och övriga intresserade ungdomsledare för deras stora intresse för ungdomsverksamheten.

Vy- och brevafton

anordnar logen 1065 *Segerns Banér* den 26 okt., då vi vänta vykort och brev från distriktets godtemplare.

Adressera, märkt »B. A.», till *Bernhard Dahlström*, Box 68, eller *Maja Olsson*, Fagerviksverken.

Svar erhålles.

Så ska' vi ha't!

Hos **ENGELFELDTS** ska vi ta't!

MÖBLER, MATTOR och GARDINER.